

İŞÇİ DAYANIŞMASI

Uluslararası İşçi Dayanışması Derneği Bülteni • 15 Kasım 2010 • No:32

Başörtüsüne ve Kürtçeye Özgürlük, Alevilerin Talepleri Karşılansın!

Düzen Yanlısı Partilerde Değil Sınıf Örgütlerimizde Birleşelim!

Başörtüsünü yasaklayanlar, Alevilerin taleplerini yok sayanlar ve Kürtçenin kullanımına zincir vuranlar kim?

Toplumun çeşitli kesimlerinin yıllardır kaldırılmasını istediği bu yasakları "laiklik", "bölünme", "şeriat" paranoyasıyla sürdürenler kim?

Bunlar, adları başka başka olsa da (AKP, CHP, MHP gibi) hepsi sermaye düzenini savunan partilerdir.

Bu partiler sorunları çözmek yerine çözümsüzlüğü dayatıyorlar.

Bu partiler toplumun çeşitli kesimlerinin yıllardır haykırdığı sorunlara kulak tıkıyorlar.

Başörtüsü, anadilde eğitim ve zorunlu din derslerinin kaldırılması talepleri bir özgürlük sorunudur, demokratik haklardır!

Ama bu partiler, bu sorunlar üzerinden toplumun çeşitli kesimlerini düşmanlaştırmaya ve kendi arkalarına çekmeye çalışıyorlar. Çünkü onlar var olan sorunları kendi çıkarları için kullanmak ve siyasal ranta dönüştürmek istiyorlar. Taleplerimizi istismar ederek bizlerden oy topluyorlar.

Biz işçi ve emekçiler, bize dayatılan baskıcı ve ayrımcı politikalara artık dur demeliyiz! Dinimiz, dilimiz ve milliyetimiz ne olursa olsun hep beraber demokratik taleplerin yılmaz savunucusu olmalıyız.

Başörtüsüne özgürlük!

AKP başörtüsü sorununu çözeceğim diye vaatte bulundu. Ama şimdilerde uygun siyasi ortam bulunmasına rağmen çözmüyor.

Çünkü bu sorunu seçimlerde kullanarak, istismar ederek oy toplamak istiyor.

AKP tam anlamıyla ikiyüzlüce davranıyor.

Başörtüsü sorununu gerçekten çözmek isteyen, bin dereden su getirmeden çözer.

Ama biliyor ve görüyoruz ki AKP de, MHP de, CHP de ikiyüzlüce davranıyor.

Biz UID-DER'li işçiler olarak buradan haykırıyoruz:

Başörtüsü üzerindeki yasaklara, baskılara son verilmelidir.

Hiçbir insan başını açmaya veya başını örtmeye zorla-

devamı arka sayfada

namaz.

Üniversitelerde, kamu veya özel kurumlarda başörtüsü üzerindeki yasakçı uygulamalar son bulmalıdır.

Sermaye partilerinin kördüğüm haline getirdiği başörtüsü sorunu nedeniyle okuyamayan, iş bulamayan, kamu kurumlarına giremeyen kadınların hakları derhal tanınmalıdır.

Zorunlu din dersi kaldırılсын!

Alevilerin taleplerini dillerine dolayanlar Alevileri sadece oy deposu olarak görüyorlar.

Başta CHP olmak üzere, sermaye partileri Alevilerin taleplerini kendi çıkarları için kullanıyorlar.

CHP Alevilerin dostu pozları kesiyor, ama zorunlu din dersine bile karşı çıkamıyor!

AKP Alevi açılımından dem vuruyor, ama zorunlu din dersi zinhar kalkmaz diyor!

Bu sermaye partileri önümüzdeki seçimde de çözüm yönünde bir adım atmayacaklar!

Sorun çözülmediği için, bugüne kadar toplumda oluşturulan önyargılar da kırılmıyor.

Aleviler “kâfir” yerine konarak dışlanıyor, inançları aşağılanıyor.

Günümüzde hâlâ “mum söndü” saçmalığına inanan örümcek kafalılar var.

Aleviler çoğu zaman iş bulamıyorlar, kimliklerini gizlemek zorunda kalıyorlar.

Kendi inançlarının gereklerini yerine getiremiyorlar.

AKP, CHP ve MHP gibi sermaye partileri bir de utanmadan laiklikten ve demokrasiden söz ediyorlar.

Oysa gerçekten laik bir ülkede devlet dine müdahale etmez, zorunlu din dersi uygulaması olmaz.

Biz UID-DER’li işçiler olarak buradan haykırıyoruz:

Aleviler üzerindeki her türlü baskıya son!

Zorunlu din dersleri kaldırılсын, inanç özgürlüğü güvence altına alınsın!

Alevilerin diğer talepleri de kabul edilsin!

Anadilde eğitime özgürlük!

Bilindiği gibi anadilde eğitim, evrensel bir insan hakkıdır. İnsanların mahkemelerde, okullarda, fabrikalarda, sokakta kendi anadilinde konuşması, yazması, okuması yasaklanamaz.

Ama Kürt halkının anadilde eğitim talebi yok sayılıyor, görmezden geliniyor.

Düne kadar Kürtlerin varlığını kabul etmeyen ve “Kürt yok, kartkurt var” diyenler, şimdi de Kürtlerin dillerini yok sayıyorlar, yasaklıyorlar.

Bir taraftan devlet Kürtçe televizyon kuruyor, ama öte taraftan aynı devlet Kürtçeyi “bilinmeyen dil” yerine koyarak dikkate almıyor ve yasaklıyor.

Başta MHP olmak üzere tüm sermaye partileri, Kürt halkının demokratik taleplerini ülkenin bölünmesi, parçalanması olarak sunuyorlar.

Türk halkını Kürt halkına karşı kışkırtıyor, düşmanlaştırmaya çalışıyorlar.

Özellikle MHP sürekli karanlık tablolar çiziyor, milliyetçiliği kışkırtıyor ve buradan nemalanıyor.

Milliyetçiliği oya çevirmek istiyor.

Bu nedenle de demokratik adımların atılmasına karşı çıkıyor.

Biz UID-DER’li işçiler olarak buradan haykırıyoruz:

Kürt halkının üzerindeki baskılara son!

Kürt halkı da dâhil her halkın anadilde eğitim hakkı tanınsın!

Kürt halkının ulusal, demokratik talepleri karşılansın!

Sınıf örgütlerimizde bağımsız çıkarlarımız için birleşelim!

Kardeşler, sermaye partileri toplumdaki sorunları çözümüyorlar, bu sorunları kendi çıkarları için kullanıyorlar.

Bizleri de kendi saflarına çekmeye, kendilerine dayanak yapmaya çalışıyorlar.

Sermaye partilerinin yalanlarına kanacak mıyız?

Adları her ne olursa olsun sermaye partileri bizlerle ortak çıkarlara sahip değildir.

Sermaye partilerinden yaşadığımız sorunları çözmeleri için kararlı, cesur ve tutarlı adımlar atması beklenebilir.

Demokratik hakların gerçek savunucusu ancak örgütlü işçi sınıfı olabilir.

Biz işçiler, inancı, ibadeti ve dili farklı olan toplum kesimlerinin demokratik haklarına sahip çıkmalıyız.

Üstelik unutmamalıyız ki, bu sorunlar çözülmediği için en fazla mağdur olanlar, toplumun geniş kesimini oluşturan biz işçi ve emekçileriz.

UID-DER’li işçiler olarak şunu söylüyoruz: İşyerlerinde yan yana çalışan ve aynı mahallelerde yaşayan başörtülü kadın kardeşlerimizin, anadilinde eğitim görmek isteyen Kürt kardeşlerimizin, zorunlu din derslerini istemeyen ve kendi inançlarını yaşamak isteyen Alevi kardeşlerimizin birbirleriyle bir sorunları yoktur. Bizler aynı sınıfın, işçi sınıfının üyeleriyiz, patronlara karşı çıkarlarımız ortak!

Bizleri birbirimize düşürmelerine izin vermeyelim.

Tüm bu sorunlara sahip çıkarak çözülmesi için düzen güçleri üzerinde baskı kuralım.

Kendi sınıf çıkarlarımız temelinde, sınıf örgütlerimizde birleşelim.

Bu sorunlara sahip çıkmaları için sendikalarımıza tabandaki örgütlülüğümüzle basınç bindirelim, denetleyelim.

Yıllardır çözümsüz bırakılan sorunların gerçek ve kalıcı çözümü, işçi ve emekçilerin ortak mücadelesine bağlıdır.

Sermaye partilerinin kendiliğinden bir hak bahsetmediğini bilelim.

Bizler işsizliğe, sömürüye ve ezilmeye nasıl karşı çıkıyorsak, başörtüsü ve anadil yasağına, zorunlu din dersine, her türlü inanç üzerindeki baskıya ve halkların ezilmesine de kararlılıkla karşı çıkmalıyız. ■

**SERMAYE PARTİLERİNİN
PAYANDASI OLMA!
BAĞIMSIZ ÖRGÜTLÜ
GÜCÜMÜZÜ YARATALIM!**

Ortak Direniş Ortak Komite

■ Esenler'den UID-DER üyesi bir işçi

Sömürülü, sınıflı bir toplumda yaşıyoruz. Bu toplumda işçi sınıfı 200 yılı aşkın bir süredir mücadele veriyor. Ben bu açık gerçeği ve sınıf çelişkilerini net olarak yıllar önce sendikal mücadelenin içinde fark etmeye başladım. Genç ve heyecanlı bir metal işçisi olarak, mücadele veren bir sınıfın üyesi olduğumu o yıllarda öğrendim. İçine girdiğim mücadele, sınıfımı ve safımı görmemi sağladı. İşyerinde giriştiğimiz sendikal mücadelenin verdiği dinamizm ve enerji, bende hep bir şeyleri sorgulamaya yol açıyordu.

Her şeye şüpheli ve eleştirel yaklaşıyordum. Özellikle de patronlarla işçiler arasında yaşanan sorunları sorguluyordum. Patron beyaz diyorsa ben siyah diyordum, o siyah diyorsa ben beyaz diyordum. Çünkü biliyordum ki, onlar bizim için iyi ve güzel şeyler düşünmezler. Benim o zaman gösterdiğim bu refleksler, sonradan öğrendim ki, sınıf kinimden kaynaklı sınıfsal reflekslermiş. Ben ve arkadaşlarımızın fabrikada verdiğimiz mücadeleyi ilk biz vermiyormuşuz. Oysa o zamanlar, bunu ilk biz keşfetmişiz sanıyorduk. Yine daha sonra öğrendik ki, bizim verdiğimiz mücadele ne ilkmış ne de son.

İşçi sınıfı, hep patronlar sınıfıyla yani burjuvaziyle mücadele halindeydi. Ama bu mücadele her bir işyerinde, fabrikada ayrı ayrı yürüyordu. Biz sorunu kendi fabrikamızın duvarları içerisindeki bir sorun olarak görüyorduk. Daha sonra öğrendik ki bu sorunlar Asya'daki işçilerden Afrika'daki işçilere, Amerika'daki işçilerden Avrupa'daki işçilere kadar tüm dünya işçilerinin ortak sorunlarıymış. Yani dünyanın her yerinde işçi sınıfı benzer sorunlarla karşı karşıya kalıyormuş. Üstelik benzer sorunlara karşı benzer tavırlar almışlar. Benzer mücadeleleri örgütlemişler. Ben tüm bunları süreç içinde, katıldığım **işçi öz-egitim** toplantılarında öğrendim.

Bedeller ödenerek elde edilen tüm kazanımlarımızı patronlar ellerimizden tek tek geri alıyor. Bu mücadeleleri bir savaş olarak adlandıırırsak, adına **sınıf savaşımı** dememiz gerekir. Burjuva sınıfa karşı işçi sınıfının savaşı... Bilindiği gibi savaşlar tek tek mevziler ele geçirilmeden kazanılamaz. Patronlar sınıfı da bunu çok iyi bildiği için, işçi sınıfının kazanımlarını ve mevzilerini tek tek ele geçiriyor. İşçiler ayrı ayrı fabrikalarda direnişler, işyeri işgalleri, grevler örgütleyiyorlar. Ama bu mücadeleleri birleştirmedikleri sürece nihai bir kazanım elde edemeyecekler. Sınıfımızın mücadele tarihi bize bunu gösteriyor. Herhangi bir grev, herhangi bir direniş toplumun büyük çoğunluğu tarafından sempatiyle karşılanmadığı, desteklenmediği sürece kalıcı sonuçlar elde edilemez. Demek ki başarı elde edebilmek için verdiğimiz mücadeleleri birleştirmemiz gerekiyor. Direnişler tek başına kalmamalıdır. Grev ya da direnişleri tek tek işyerleri düzeyinden çıkartıp ortaklaştırmalı ve diğer fabrikalara da yaymalıyız. Toplumun ilgisini bu grev ve direnişlere çekmeliyiz.

Bu nedenle direnişlerin ortaklaştırılması çabası

çok anlamlıdır. 1998 yılında İstanbul'un farklı semtlerindeki 4-5 fabrikada grevler, direnişler gerçekleşmişti. Bu dönemde, grev ve direnişlerin ortaklaştırılması gerektiği çağrısı yapılmıştı. Grev ve direnişlerin ortaklaştırılması fikri, tüm direnişte ve grevde olan işçilerde sempatiyle karşılanılmıştı. **Direnişlerin ortaklaşması** demek, direnişleri yürütecek ekibin de ortak hareket etmesi demektir. Bu da **ortak bir direniş komitesinin** kurulması demektir. Çünkü tüm grev ve direnişlerin eylemlerini ortaklaştırmanın yolu ortak bir komiteden geçiyor. Ortak bir komite oluşturan işçiler, yürüyüşlerden basın açıklamalarına, mitinglerden protesto gösterilerine kadar her şeyi birlikte yapmayı örgütlerler. Benim direniş ve grev yaşadığım yılda bunlar ne yazık ki gerçekleşemedi.

Ama o zaman gerçekleşmeyen şeyler bugün gerçekleşebilir. Bu anlattıklarım temelinde yol almaya çalışanlar olduğunu biliyorum. Örneğin, Brillant fabrikasında haksız yere işten atılan işçiler, direnişteki Rimaks işçilerini ziyaret ettiler. Brillant'ta yapılan basın açıklamasına ise Rimaks, İSKİ, UPS direnişçileri katıldılar. Brillant ve Rimaks tekstil işçileri de UPS işçilerinin protesto eylemlerine ve yürüyüşlerine destek verdiler. Bu eylemlere ve ziyaretlere Gebze'deki Akkardan ve İleri Elektrokimya işçileri de destek verdiler. Sonra da UID-DER, yapmış olduğu tiyatro etkinliğinde bu direnişten işçileri buluşturdu, birer konuşma yaptılar. Bu karşılıklı destekler ve ortak eylemler, direnişçi işçiler arasında küçük, mütevazı, ama önemli adımlar atıldığını gösteriyor. Bu noktada UID-DER gibi işçi örgütlerinin önemi de bir kez daha ortaya çıkıyor. Çünkü bu ortaklaşmayı başlatan ve sağlayan UID-DER üyesi direnişçi işçiler oldu.

UID-DER'in tiyatro etkinliğinin açılışında direnişçi işçilerin, direnişleri ortaklaştırmak gerektiği üzerine verdikleri mesajlar tüm katılımcıları etkilemiştir. Buradan anlıyorum ki, ciddi işler mütevazı adımlar atılmadan, mütevazı hazırlıklar yapılmadan hayata geçirilemiyor. Yaşanan direnişleri ziyaret eden UID-DER'li direnişçi işçiler, direnişlerin ve direniş komitelerinin ortaklaşmasına hizmet eden ilk adımları attılar. Şimdi öncü işçilere düşen görev, bu çabayı tüm grev ve direnişlere taşımak, işçilerin mücadele birliğini sağlamaktır. ■

Mücadeleleri ve İşçi Dayanışmasını Büyütelim!

İstanbul: İşçiler MESS'in Kölelik Sözleşmesini Kabul etmiyor. Metal patronlarının sendikası MESS, on binlerce metal işçisine esnek çalışmayı, yeni hak gasplarını ve %0.18'lik zammı dayatıyor. İşçiler adına MESS ile görüşen Türk Metal ve Birleşik Metal-İş sendikaları uzlaşma sağlanmadığı için uyuşmazlık zaptı tuttular. Dayatmaları kabul etmeyen sendikalar eylem kararı aldılar. İstanbul, İzmir, Gebze, Bursa ve Kocaeli'de eylemler gerçekleştiriliyor. İstanbul Mecidiyeköy'deki MESS binası önünde bir basın açıklaması yapan Birleşik Metal-İş, MESS'in kazanılmış haklara yönelik saldırılarına karşı, işçilere ortak mücadele çağrısında bulundu. Fatih Sultan Mehmet Köprüsünde eylem yapan işçiler trafiği durdurarak, "Sadaka Değil Toplu Sözleşme" sloganıyla yürüdüler. BMİS, fazla mesailere kalmama, kitlesel basın açıklamaları yapma, fabrikaya topluca yürüyerek girme ve 28 Kasım günü Gebze'de miting yapma kararı almış bulunuyor.

Kıraç'ta Baydemirler'e ait Baydok firmasının iflas ettiğini ilan eden patron, işçilerin haklarını ödememek için her türlü sahtekârlığa başvuruyor. 450 işçiyi bu oyunlarla kapı önüne koymak isteyen patronun karşısına, aynı patrona ait Brilliant fabrikasından işten atılan ve direnişte olan işçiler çıktı. Haklarını arayan Brilliant işçileri, 30 Ekim Cumartesi günü C vardiyası girişinde, Kıraç fabrikasının önünde iflas yalanını teşhir ettiler ve işçileri örgütlenmeye, mücadeleye ve uyanık olmaya çağırdılar. "**İflas Yalanına Kanmayacağız!**", "**İşten Atmalar Durdurulsun!**" sloganlarıyla işçilere seslendiler. Brilliant işçilerine güç verelim. Brilliant işçilerinin kazanımı diğer işçilerin de kazanımına dönüşecektir.

Aylardır direnişte olan UPS işçilerinin mücadelesi devam ediyor. Tüm zorluklara ve patronun baskısına rağmen, işçiler sendikayı işyerine sokmaya kararlılar. UPS

işçileriyle dayanışmayı büyütelim.

Tuzla tersaneler bölgesinde BETESAN'dan haksız yere işten atılan Zeynel Kızılaslan'ın sürdürdüğü direniş devam ediyor. Aynı zamanda TİB-DER üyesi olan Zeynel Kızılaslan'ın direnişi 90. gününü geride bırakmış bulunuyor.

Paşabahçe Devlet Hastanesinde sendikaya üye olduğu için işten atılan Türkan Albayrak'ın 112. günde açlık grevine dönüştürdüğü direniş, 118. günde kazanımla sonuçlandı. Albayrak işine geri döndü.

Tekel işçilerinin Levent'teki Tek Gıda-İş önünde başlattığı direniş Ekim ayından bu yana sürüyor. İşçiler 4/C'ye karşı verdikleri mücadeleyi güvencesiz, taşeron, sendikasız işçilerle birlikte daha da büyütmek istiyorlar. İşçiler çeşitli eylemlerle Tek Gıda-İş yöneticilerinin Tekel işçilerine verdikleri sözleri tutmadıklarını teşhir ediyorlar.

Mersin: Liman işçilerinin yükselttiği sendikalaşma mücadelesinin bayrağını Akdeniz Çivi işçileri de yükseltiyor. Çivi fabrikası işçileri Birleşik Metal-İş'e (BMİS) üye oldular. Patron işçilerle tek tek görüşerek sendikadan istifaya zorladı. İşçileri bölemeyen patron 29 Ekimde sendika üyesi işçileri işten attı. Patronun bu saldırısına işçiler direnişle karşılık verdiler.

Akdeniz Çivi işçilerini ÜİD-DER üyesi işçiler, limanda örgütlü MIP ve MPO işçileri yalnız bırakmayarak destek ziyaretinde bulunuyorlar. Bu ziyarette konuşan bir işçinin şu sözleri oldukça anlamlıydı: "Burada önemli olan birbirimize sıkıca kenetlenip kopmadan mücadele etmektir. Bunun başka yolu yok. Biz korkak davranırsak, gevşersek patronun işine gelir." Çivi fabrikası önünde işçiler slogan atıyor, dayanışma halayları çekiyor, bağlamalar eşliğinde hep bir ağızdan türküler söylüyorlar.

Düzce: Termo Makine işçileri kazandı. Düzce'de

BMİS'e üye olduktan sonra 70 işçi işten atılmış ve direnişe geçmişlerdi. Hakları için günlerce direndiler. Patron ise sendikayı kabul etmemek için her yola başvurdu. İşçiler baskılara ve yaşadıkları zorluklara rağmen mücadele yolundan vazgeçemediler. Nihayet işçilerin kararlı mücadelesi sonuç verdi ve patron işçilerin taleplerini kabul etti. İşçiler ilk kez toplu iş sözleşmesine imza attılar.

Düzce Organize Sanayi Bölgesinde bulunan Mas-Daf Makine fabrikasında, BMİS'e üye oldukları için işten atılan 22 işçi 2 Ağustostan bu yana direnişler. 6 Kasımda, patron vekili olan idari müdür Sezgin Civelek, direnen işçilerin üzerine otomobilini sürerek biri ağır 5 işçinin yaralanmasına neden oldu. Direnişçi işçiler, Mas-Daf patronunun yeni işe aldığı 20 kadar işçinin fabrikaya girişini engellemek istediler. Yaşanan gerginliklerin ardından idari müdür Sezgin Civelek aracını son sürat işçilerin üzerine sürdü. Direnişçi işçiler yaralanırken, tepkilerini müdürün aracına tekme ve yumruklarla vurarak gösterdiler. Ar damarı çatlamış patron uşağı müdür derhal istifa etmelidir. İşçilerin mücadelesi sürüyor.

Gebze: Önemli sanayi merkezlerinden biri olan Gebze'de de işçi mücadeleleri kesintisiz sürüyor. ÇEL-MER işçilerinin ardından 65 gündür fabrika önünde direnişte olan Mutaş işçileri, 27 Ekimde fabrikayı işgal ettiler. Üretimi durduran işçiler, patrone taleplerinin derhal karşılanmasını istediler. Fabrikaya giren işçiler direnişlerini haddehane bölümüne taşıdılar. İşçilerin işgalini haber alan BMİS üyesi işçiler, işçi örgütleri ve ÜİD-DER üyesi işçiler Mutaş işçileriyle dayanışmaya koştular. İşçi aileleri de fabrika önünde beklemeye başladılar. İşçilerin dayanışmasını hazmedemeyen patron uşağı polisler yağmur çamur demeden saldırıya geçtiler. Dayanışmaya gelen işçilere ve direnişçilerin ailelerine gaz sıkıldılar. Polisin saldırısında yaralananlar olmasına rağmen, fabrika önünden kimse ayrılmadı. Polis geri adım attı. İki gün süren işgal sendika yöneticilerinin Mutaş avukatlarıyla yaptık-

ları görüşmeler sonucunda işçilerin tazminatlarının ödemesi karşılığında bitirildi.

Gebze'de haksız yere işten atılan iki İleri Elektrokimya işçisinin başlattığı direniş sürüyor. Fabrika önünde "hakkımızı istiyoruz" yazılı dövizle bekleyen işçileri, ÜİD-DER ve bölgedeki fabrika işçileri yalnız bırakmıyor.

Bursa: Demirtaş Organize Sanayi Bölgesinde kurulu bulunan Demo Plastik'te işçiler işten atıldı. İşçilerin Petrol-İş sendikasına üye olduklarını öğrenen patron, işten atma saldırısına geçti. 13 Ekimde 10 işçiyi işten atan Demo Plastik patronu, ayrıca işçilere sendikadan istifa etmeleri yönünde baskı yapmakta. Otomotiv parçaları üreten Fransız sermayeli fabrikada çalışan yaklaşık 110 işçiden 53'ü sendikaya üye oldu. İşten atılmalarına karşı tepki gösteren Petrol-İş yönetimi ise, aynı gün bir basın açıklaması düzenleyerek patronun sendikaya saygı göstermesi gerektiğini ve işten atmaların suç olduğunu açıkladı. Sendikal mücadelenin işten atmalarla durdurulmayacağı ve işten atılan işçilerin işbaşı yapana kadar mücadele edeceği dile getirildi.

Kocaeli: Birleşik Metal-İş Kocaeli şubesine bağlı fabrikalardan işçiler, yürütülen MESS sözleşmeleri kapsamında taleplerini haykırarak 21 Ekimde bir yürüyüş düzenlediler. Yahya Kaptan'dan Sabri Yalım Parkına kadar yaklaşık bir saat yürüyen işçiler, "Çalışma Süreleri Kısaltılsın", "Kıdem Tazminatlarından Elinizi Çekin", "Ford İşçisi Ortak Mücadeleye" yazılı dövizlerle, hem patronların saldırılarına karşı tepkilerini dile getirdiler hem de metal işçilerini ortak mücadeleye çağırdılar. Yüz binlerce metal işçisini ilgilendiren MESS sözleşmelerinde işçilerin kazanım elde edebilmeleri için ortak mücadele yürütülmeleri zorunludur. Patronlar bir önceki sözleşmede krizi bahane ederek mevcut hakları kuşa çevirmişlerdi. Metal işçileri mevcut haklarını korumak ve yeni kazanımlar elde etmek için birlikte hareket etmelidirler. ■

Avrupa'da İşçi Mücadeleleri

Patronlar sınıfı dünyanın her yerinde işçilerin kazanılmış haklarına gözünü dikmiş durumda. Sosyal hakları budayarak, emeklilik yaşını yükselterek krizin fatrasını işçi sınıfına çıkarıyor. Dünyanın birçok yerinde olduğu gibi Avrupa'da da işçi sınıfı yapılan saldırılara karşı sessiz kalmıyor. Milyonlarca işçinin katılımıyla grevler ve protesto gösterileri düzenleyerek adalet hayatın akışını durduruyor, patronların yasalarına geçit vermeyeceğini haykırıyor.

Fransa'da Sarkozy hükümetinin tam emeklilik yaşını 67'ye yükseltme isteğine karşı çıkan milyonlarca işçi, sendikalarının öncülüğünde ülke genelinde 270 ayrı bölgede eylemler ve grevler gerçekleştirdi. İşçiler iki ay içinde yedi kere üst üste üretimi durdurarak sokaklara döküldüler.

Yasaya karşı yapılan büyük eylem ve grevlerde, Ekim ayı boyunca ülkede hayat durdu ve ekonomi felce uğradı. "Biz izin vermeden sen bir şey yapamazsın", "çalışırken ölmek istemiyoruz" sözleriyle işçiler kararlılıklarını ifade ediyorlar. Yapılan gösterilere havayolu ve demiryolu işçileri ile öğrenciler de destek verdiler. Hava limanlarında uçuşlar iptal edildi, demiryolu ulaşımı da durdu. Benzin istasyonlarında petrol bitme noktasına geldi. Öğrenciler okulları ve yolları bloke ettiler, grevlere katılarak grev gözcülüğü yaptılar. Ülkenin en büyük liman kenti Marsilya'da grev 3 hafta boyunca devam etti, Flamanville nükleer santalinde 48 saat boyunca greve çıkıldı.

Fransız işçilerin eylemi sınırları aştı ve Belçika'ya ulaştı. Çalışamaz duruma gelen petrol istasyonları ne-

deniyle yakıt sıkıntısı çeken Fransa'nın Belçikalı iki firmayla anlaşmak istemesi üzerine, SETCA sendikasında örgütlü Belçikalı işçiler hemen harekete geçti. İki ana yakıt istasyonunda engelleme eylemi başlatarak hem Fransız işçi kardeşlerinin yanında olduklarını gösterdiler hem de Fransız hükümetinin hevesini kursağında bıraktılar.

Hükümet tüm protestolara rağmen yasayı çıkardı, fakat işçiler de kararlılar. Fransız işçi kardeşlerimiz, eylemlerine Kasım ayı boyunca da devam edecekler. 6 Kasım'da yapılan eylemlere katılım Ekim ayına göre düşse de, CGT sendikası yöneticileri protesto eylemlerine yasa geri çekilinceye kadar devam edeceklerini ifade ediyorlar.

Almanya'nın Nürnberg kentinde ise, sosyal hakların kısıtlanmasına, tıpkı Fransa'da olduğu gibi emeklilik yaşının 67'ye çıkarılmasına ve taşeron işçilik uygulamasına karşı çıkan IG Metall üyesi işçiler, bir günlüğüne iş bırakarak alanlara çıktılar. MAN işçileri de sınıf kardeşlerini yalnız bırakmadılar ve iş bırakma eylemine tam destek verdiler.

İspanya, İtalya ve Yunanistan'da da patronlar sınıfının çıkarlarını savunan hükümetlerin uygulamalarına karşı kitlesel gösteriler gerçekleştirildi. Görüyoruz ki sermaye sınıfı bütün dünyada işçi sınıfının haklarına yönelik saldırılarını giderek tırmandırmaktadır. Bu saldırılara karşı durabilmenin tek yolu işçi sınıfının uluslararası (enternasyonal) mücadelesini yükseltmektir. İşçi sınıfı birleştikçe gücünün farkına varacak ve patronlar sınıfına unutamayacağı bir ders verecektir. ■

Emin Teknik'e Gittik: "Kaçın Kaçın, ÜİD-DER Geldi!"

■Aydınlı'dan bir grup işçi

Patronların korkulu rüyası ÜİD-DER yine bir bülten dağıtımıyla iş başındaydı. Tuzla Aydınli'da bulunan Emin Teknik adlı flex hortum üreten, 300 yüz kişinin çalıştığı fabrikaya ÜİD-DER'li işçiler olarak bülten dağıtımına gittik. ÜİD-DER'den ne kadar korktuklarımızı da gördük.

Bizi gördüklerinde o kadar korktular ki kapıları kapattılar, servisleri içeri sokup işçileri içerde servislere bindirmeye çalıştılar. İşten çıkan işçileri ustabaşı "kâğıt falan verirlerse almayın, çabuk hemen servislere binin" diyerek korkutmaya çalıştı. Dışarıda bizi uzaklaştırmaya çalışan ustabaşı ve güvenlik, fabrikayı göstererek, "buraya bir daha gelirsiniz sizi içeri alırım" diye tehdit etti. Sonra da propagandaya başladı: "Bu işyerinde bir sorun yok ki, iş arıyorsanız gelin verelim, ça-

ışın." Bu konuşma, yani işyerinde bir sorun olmadığı yalanı ve bizleri işe alacakları yalanı servisler işyerinden ayrılana kadar devam etti. ÜİD-DER'den ne kadar korktuklarımızı görünce bir hayli sevinç duyduk, güldük. Aramızda bununla ilgili şakalar hâlâ devam ediyor. İşsiz arkadaşlarımıza buradan sesleniyoruz, bizimle bülten dağıtımına gelirsiniz Emin Teknik sizi de içeri alabilir, iş sahibi olabilirsiniz!

Tabii ki bizler tehditlere gülüp geçtik ve bülten dağıtımımıza devam ettik. İşçi arkadaşların çoğu ne yazık ki çekindikleri için bülten almadılar. Ama şunu söylemeliyiz ki kadın işçiler erkek işçilere oranla çok cesurdular ve tüm tehditlere rağmen bülteni aldılar. Biz de bu sayede patronların, birleşen işçilerin gölgelerinden bile ne kadar çok korktuklarımızı bir kez daha görmüş olduk. ■

93 Yıl Önce İşçiler İktidarı Ele Geçirdi

Derneğimizin tüm temsilciliklerinde Ekim Devrimi şenliği düzenlendi. 93 yıl önce Rusya'da işçi sınıfı iktidarı ele geçirmiş, patronları kovmuş, üretimi ve yönetimi kendi eline almıştı. Patronları ve sermaye devletinin yöneticilerini kovan işçi sınıfı, süren emperyalist savaştan Rusya'yı çekip çıkartmıştı. Rusya'da başlayan mücadele hem Anadolu'da topraklarında hem de dünyanın geri kalan bölgelerinde büyük etki yapmıştı. Avrupa'da da işçiler ayağa kalkmış ve Rusya'daki işçi kardeşleriyle dayanışma içine girmişlerdi. İşçi sınıfı, kendini aşağılayan ve küçümseyen patronlar sınıfına ağır bir tokat indirmişti.

Etkinliğimiz, işte böylesi bir tarihi önemi olan işçi devriminin görüntüleriyle başladı. Açlık ve yoksulluk içindeki işçilerin ayağa kalkmasını gösteren görüntüler herkesi derinden etkiledi. Bu görüntülerden sonra bir

sunum yapıldı. Daha sonra deriden metale, sağlıktan tekstile kadar birçok sektörden işçi kardeşimiz söz alarak duygu ve düşüncelerini, sınıf kürsüsünde dile getirdi. Gebze'de, Aydınli'da, Bostancı'da, Sefaköy'de ve Ankara Tuzluca'yır'da aynı zamanda yapılan etkinliğe UPS, Brilliant, Rimaks, İleri Elektrokimya, Hacettepe, Akkardan işçileri de katılarak konuşmalar yaptılar.

Etkinliğimizde ÜİD-DER sofrası kuruldu. Şiirler ve şarkılar söylendi. Etkinliğimiz halaylarla devam etti ve işçi sınıfının uluslararası marşı olan Enternasyonal marşının söylenmesiyle son buldu. ■

Mersin'de İşçilerin Gözünden “İşçi Dayanışması”

■ Mersin'den ÜİD-DER'li işçiler

Bu sabah da erkenden gözlerimizi liman işçileriyle açtık. Bültenimizin yeni sayısını sabah vardiyasına gelen ve gece vardiyasından çıkan liman işçilerine ulaştırdık. Bültenimizi TÜMTİS'te örgütlü olan Akan-Sel ve MPO işçilerine, Liman-İş'te örgütlü olan UĞUR-SAN, MIP ve MLH işçilerine ulaştırmaya çalıştık.

Akan-Sel ve MPO işçilerine bültenlerimizi verirken çok keyifli sohbetler oluştu. Bizlerin etrafında kümelenen işçilerle limandaki son gelişmeler üzerine, bülten üzerine çok güzel sohbetler ettik. Ve bugün iki yeni işçiyle tanışarak onların gözünden yaptığımız işin nasıl görüldüğünü dinledik. Arkadaşlar Akan-Sel'in MAFİ bölümünde çalışıyor. Bu arkadaşlar bültenimizi aldı ve merakla okumaya başladı. Sonra bizlerle sohbet etmeye başladılar.

Akan-Sel işçisi: “Bu gazete sadece TÜMTİS haberi mi yapıyor?”

ÜİD-DER: “İşçi Dayanışması, TÜMTİS'te örgütlü olan UPS, Mersin liman işçilerinin yanı sıra diğer fabrikalardan ve dünyadan pek çok sektörde çalışan işçi kardeşlerimizin de mücadelelerini içeriyor. Bu bültene işçiler yazıyor, bülteni işçiler matbaada basıyor, işçiler dağıtıyor ve işçiler okuyor. Yasal haklarımıza yer veriliyor, yaptığımız eğitim etkinlikleri, piknikler, mitingler anlatılıyor.”

Akan-Sel işçisi: “İşçilerin uluslararası mücadelesi-

nin önemini anlatan yazı, Rimaks ile Brillant işçileri, dünyadan haberler, bunlara bakınca hepimiz aynı durumdayız diye düşündüm.”

ÜİD-DER: “Patronların sermaye düzeni işçilere her yerde mücadele etmekten başka çare bırakmıyor. Pek çok yerde yasal hakkını kullanıp sendikalı olan işçiler kapı önüne koyuluyor. Çok uzun saatler, çok düşük ücretlerle, uzun fazla mesailerle çalışmak zorunda bırakılıyoruz. İnsanca yaşayabileceğimiz bir ücretle, çalışma koşullarımızın iyileştirilmesi ve daha pek çok hakkımız için mücadele etmekten başka seçeneğimiz yok.”

Akan-Sel işçisi: “Burada o kadar çok boş vermiş adam var ki. Bana dokunmayan yılan bin yaşasın diyorlar. Bu çok kötü bir şey. Başımıza gelince anlıyoruz her şeyi. Sizi daha önce eylemlerimizde görmüştüm. Yeni sohbet etme şansımız oldu. Sizi tanıyan arkadaşları görünce dedim ki bu arkadaşları tanıyınca böyle oluyor demek. Yanınıza geliyorlar, tokalaşıp sohbet edip, gazetelerini alıp içeri giriyorlar.”

ÜİD-DER: “Bizler liman direnişi sürecinden beri düzenli olarak geliyoruz. Her ay bültenimizin yeni sayısını ulaştırıyoruz işçilere. İşçi öz-egitim etkinlikleri yapıyoruz. Arada ziyaretlere, eylemlerinize geliyoruz. Bundan sonra da görüşeceğiz sizlerle, hoşça kalın.”

Akan-sel işçisi: “Hepinize kolay gelsin, hoşça kalın.” ■

Borç Yiğidin mi Yoksa Patronun mu Kamçısı?

■ Gazi Mahallesinden bir işçi

Türkiye işçi sınıfının hocası merhum Süleyman Üstün'ün bir sözü vardır: "İşçiler 1980 öncesinde para biriktirerek ev, arsa, araba gibi şeyler alırlardı. Bu durum '80 sonrası tersine döndü. İşçiler artık borçlanarak bir şeye sahip olmaya çalışıyor." Bu sözü ilk duyduğumda yaşanan süreci ne kadar da güzel bir şekilde özetlediğini, 1980 askeri faşist darbesinin patronlar için ne kadar önemli olduğunu düşünmüştüm.

Günümüzde bu örnekleri görmek için en yakınımıza bakmak yeterli olacaktır. Çünkü bugün işçilerin emekçilerin önemli bir çoğunluğu banka kredileriyle borç bataklığında cebelleşiyor. Özellikle banka kredisiyle ev alan birçok akraba ve arkadaşım var. Bunların birçoğunun çalıştığı işyerlerinde aldıkları ücret ortalama 800 TL, borçlandıkları miktar ise 40 ilâ 80 bin TL arasında değişiyor.

Bir işçi ailesinde üç kişinin çalıştığını düşünürsek, aylık eve girecek para miktarı maksimum 2500 ya da 3000 bin TL. Bu durum asgari ücretle çalışan işçiler için ise daha da vahim. Borçlarıyla gelirleri arasında müthiş bir fark var. İşçiler bu farkı kapatmak için işten eve evden işe mekik dokuyorlar.

Sadece barmabilmek için emekçilerin çektiği çileye ve hayatlarından verdikleri ödünlere bir bakalım. Var olan borcunu bir an önce bitirebilmek, senetleri gününde ödeyebilmek için daha fazla para kazanmak gerektiğini düşünen bir işçinin öncelikle yaptığı şey fazla mesaiye kalmak. İşçi, biraz olsun para biriktirebilmek için akşamları ve hafta sonları dur durak demeden çalışıyor. Çalıştığı işi kaybetmemek için tam da istemeye istemeye patronların istediği tipte bir işçi oluveriyor. En temel gıda harcamalarından, çocuğunun okul harçlığından, sabah yediği iki üç poğaçadan kısıyor. Öyle ki, içtiği bir dal sigaranın hesabını yapmaya başlıyor. Bir yerde oturup bir çay iç-

menin lüks olduğunu düşünmeye başlıyor. Eş-dost ziyareti bile çok masraflı geliyor. Sosyal yaşamdan tamamen kopuyor. O işçi için dünyadaki en önemli şey bu borcun bir an önce bitmesi. Kendisini öylesine ikna etmiş ve sosyal yaşamdan öylesine kopmuş ki, bir pazar günü işe gitmediğinde, "Neden bugün çalışmadık ki? Evde kalıp da ne yapacağım? Boşuna masraf. İşe gitmiş olsaydım 20-30 lira kazanırdım" diye ciddi ciddi dert yanıyor. Ve bu durum yıllarca böyle devam ediyor. Ne için? Başını sokacak bir ev için.

Kazandıklarımızın yanında ya kaybettiğimiz ömrümüz? Bir daha geri gelir mi? O çalışmaktan başka hiçbir şey yapmadığımız, dalda açan çiçeğin kokusunun, gökte doğan güneşin sıcaklığının, paylaşmanın erişilmez mutluluğunun farkında bile olmadan geçen o yıllar bir daha geri gelir mi? Varın siz hesap edin artık, biz gerçekten bir şey kazandık mı?

Geçtiğimiz günlerde otobüste iki işçi kendi aralarında sohbet ediyorlardı. Bir işçi diğerine ne kadar borcu olduğunu anlatıyordu. Tüm iyi niyetiyle, diğer işçiyi de borcun altına girmeye ikna etmeye çalışıyordu. Kiradan kurtulması gerektiğini, nasıl olsa çalıştığı ve bunu bir şekilde ödeyeceği konusunda üstelikçe üsteliyordu. Karşısındaki işçi ikna olmamakta kararlı görünüyordu ve "ya ödeyemezsem ne olacak?" diyordu. İkna etmeye çalışan işçinin sözlerine bir bakın: "Borç yiğidin kamçısıdır, devletin devlete borcu var, bu devirde insan borca girmezse hiçbir şeye sahip olamaz! Onun için korkmamacaksın borca girmekten." İnceğim durak geliyor, kapı açılıyor ve ben iniyorum otobüsten. İki işçinin konuştuğu kulaklarımda, zihnimi zorluyorum. Benzer konuşmalara ne kadar tanık olduğumu hatırlamaya çalışıyorum. Sayısı o kadar çok ki, farklı mekânlar, farklı kişiler ama ko-

Yoksa siz hala kira mı ödüyorsunuz?

Artık kira öder gibi kendi evinize sahip olun!

Ödediğiniz yüksek kiralarla yaklaşık 20 veya 30 yıl sonra ne kadar parayı yabana atığınızı biliyor muydunuz?

İşte size küçük bir örnek:

Ayda 800,- € kira ödeyen bir vatandaşımızın, ev sahibine hediye etmiş olduğu miktarı bir çizelgede gösterebiliriz.

Aylık Kira Bedeli	20 Yılda ödenen Kira	25 Yılda ödenen Kira	30 Yılda ödenen Kira
800,- €	291.110,- €	407.130,- €	548.286,- €

Oysa siz, kiranızı alacağınız evin kredisine yatırabilir ve kendi yuvanıza hemen sahip olabilirsiniz!

Ev Kredisi Örneği

Konut Kredisi Miktarı	Alınan Faiz	Ana para	Aylık Taksit	Borcunuzun bitiş Tarihi
140.000 €	4,95 %	1,82 %	789,83 €	26 Yıl, 8 ay

* Bu rakam 1/2004/2008 tarihinde geçerli olan faiz oranıdır. Krediyi alacağınız tarihte değişiklik gösterebilir.
** 26 yıl ve 8 ayda toplam olarak 200.000 € ödenen ana para ve faiz toplamıdır. Bu rakamın tamamı borcu kapatmak için yeterli değildir. Faiz oranlarının değişiklik göstermesi halinde başka bir oran uygulanabilir. Ayrıca evin değerlenmesi de borcu kapatmaya yardımcı olabilir.

Banka Sorumlusu:

Hüseyin Yaman BWM
Finanzierung & Immobilien
Mannheimer Str. 21, 75179 Forzheim
Telefon: 07231 566 15 70
Mobil: 0171 68 78 904
www.bkm-stuttgart.de

nuşulanlar hep aynı: "Borç yiğidin kamçısıdır!"

Evet, bu öyle bir kamçı ki, işyerinde canın çıkıyor da sesini çıkaramıyorsun. İnsanlığımız, onurumuz, namusumuz ayaklar altına alınıyor da yine de sırtımızdaki kamçının korkusuyla sesimiz çıkmıyor. Aslında bu sözü şöyle düzeltmek gerekiyor: "Borç patronun kamçısıdır!" Çünkü borcu olan işçiler işyerlerindeki her türlü baskıya boyun eğmek zorunda kalıyorlar, nedeni ise işten atılmak. Yiğitlik bunun neresinde?

İşten atıldığımız takdirde senetlerimizi ödememiz mümkün olamayacak. Bu durum da patronların pekâlâ işine gelmekte... Sırf bir evimiz olsun diye koskoca bir ömrü çarçur edip her türlü baskıya eyvallah diyerek robotlaşarak yaşıyoruz işte. Adına yaşamak denirse! Evimiz olsun tabii, ama nasıl? Parasız ve sağlıklı konutlarda oturmak herkesten çok biz işçilerin hakkıdır. Ama bunun için örgütlenerek mücadele vermemiz gerekiyor. Hayatı kendimize ve çocuklarımızımıza zehir etmeye hakkımız yok. Daha güzel bir dünyada ve daha mutlu bir şekilde yaşamak ellerimizde... Böyle bir dünyada yaşamak için birleşelim. Patronların sırtımızdan eksik etmediği kırbacı elimize geçirerek bu kırbacı onların sırtında parçalayalım! ■

1986 Netaş: Darbe Yasaklarını Yırtan Grev!

12 Eylül 1980 askeri darbesinin üzerinden 30 yıl geçti. Ama işçi sınıfı 12 Eylül'ün yarattığı tahribattan hâlâ kurtulabilmiş değil. Askeri darbe döneminde işçi sınıfının sendikal ve siyasal örgütleri kapatıldı, grevler ezildi, işçilerin mücadelesine ağır bir darbe vuruldu. Faşist rejimin 1982'de yaptığı anayasa yasaklar anayasasıydı: Sendikalaşmanın önüne ciddi engeller konuyor, işçilerin önüne %10 iş kolu barajı dikiliyor, sendikaya üye olmak zorlaştırılıyordu. İşçilerin toplu sözleşmeden doğan grev haklarını kullanmaları ise neredeyse imkânsız hale getiriliyordu. Öyle ki, grev çadırı kurmak ve grev yerinde dört işçiden fazlasının beklemesi suç sayılıyordu. Yani işçiler diyelim greve çıksalar bile evde oturacaklardı! Bu yasaklar bugün de sürüyor. Ama mücadele veren işçiler artık bu yasakları fazla dikkate almıyorlar. Bu yasakların fiilen kırılmasında Netaş grevinin rolü çok büyüktür.

Netaş işçileri, 18 Kasım 1986 yılında toplu sözleşme maddelerindeki anlaşmazlık nedeniyle greve çıktılar. Grev, 3 bin 150 işçiyi kapsıyordu; 93 gün sürmüş ve kazanımla sonuçlanmıştı. Oysa o dönem mücadeleden yan çizen sendikalar ve sendikacılar sık sık, **"bu yasalarla grev yapılmaz"** diyorlardı. İşte Netaş işçileri, mücadele kaçınlarının bu bahanelerini ortadan kaldırdılar. Netaş grevi, örgütlü işçilerin önünde hiçbir engelin işe yaramayacağını göstermiştir. Netaş işçileri, sendikaları ile birlikte aylar öncesinden tüm işçileri kapsayan çeşitli komiteler kurarak hazırladıkları 88 maddelik toplu sözleşme taleplerine sahip çıktılar ve haklarını sonuna kadar savundular. Bu kararlılık onları her türlü yasal sınırlamalara, baskıya ve grevi kırmaya yönelik tertiplere rağmen başarıya taşıyacaktı.

Dört işçiden fazla grev gözcüsü bulunamaz yasağına karşın, her gün 163 grev gözcüsü fabrika önünde bekliyordu. 500 işçi aktif bir biçimde görev alıyor ve grevin günlük işlerini gerçekleştiriyordu. Grev boyunca tek bir işçi bile başka bir işte çalışmamıştı ve "kendi dayanışma işlerimizde çalışırız, dayanışmamızı kendimiz örgütleriz" demişlerdi. Grev boyunca aileleri de grev alanından ayrılmıyordu. Netaş grevcileri, bir işyerinde işçiler ne kadar örgütlü olurlarsa olsunlar bunun yeterli olmayacağını anlamışlardı. Grevin duyurulması ve yayılması için çevre fabrikalara, mahallelere, ailelere ve gençliğe giderek sınıf dayanışmasını örmeyi ba-

Netaş Grevinden bir görünüm

şarmışlardı. Türkiye'nin her yerinden ve aynı zamanda Avrupalı sınıf kardeşlerinden de maddi manevi destek örgütlemişlerdi.

Böylece Netaş işçileri, yasakları kararlı mücadeleleriyle delmişlerdi ve birçok kazanım elde etmişlerdi. Yeni yasa ikramiyeleri 4 ikramiye ile sınırlandırırken, Netaş işçileri tam 6 ikramiye kazandılar. Disiplin kurullarında işçi ve işveren eşit sayıda temsil edilecek

ve başkanlığı da dönüşümlü olacaktı. İşten çıkarılan işçiye 3 ay daha ücret ödenmesini öngören işsizlik tazminatı talep ediliyordu. Bu taleplerin birçoğu bugün işçiler için hayal bile edilemez durumdadır.

1980 sonrasındaki işçi kuşakların hafızasından "grev", "mücadele" ve "örgütlülük" gibi kavramlar silinmeye çalışılmıştır. İşçi sınıfının örgütlülük bilinci geriye düşmüştür. 12 Eylül darbesi "böyle gelmiş böyle gider" yanılgısını işçilerin kafasına kazımış, işçilere güvensizlik aşılamaştır. Bu nedenle de işçiler "bizim fabrikada birlik yok", "bu işçilerden adam olmaz", "kimseye güvenmeyeceksin" demekteler. Elbette işçilerin bu çarpık bilinçten hareket ederek birbirlerine güvenmemeleri ve ortaya çıkan örgütsüzlük patronlara yaramıştır. Böyle olunca da patronlar sınıfı ve hükümetler geçmişte elde ettiğimiz ekonomik ve sosyal kazanımlarımızı tek tek elimizden almaya başlamıştır ve almaya da devam ediyorlar.

Netaş grevi deneyimi biz işçiler için ne ifade ediyor? Örgütsüzlük koşullarını tersine çevirdiğimizde, patronların işçi sınıfının mücadelesi karşısında tutunamayacağını, geri adam atacağını ve kazananın biz olacağını ifade ediyor. Yasalarda ne yazdığı önemli değildir, önemli olan işçilerin örgütlü ve bilinçli olup olmamalarıdır. İşçiler örgütlü ve bilinçli olurlarsa yasalardaki engelleri aşarlar, yasaların yeniden yapılmasını sağlarlar ve eskisine göre büyük kazanım elde ederler. Netaş deneyimi aynı zamanda, şimdilerde birçok sektörde süren toplu sözleşme süreçlerine nasıl hazırlanılması gerektiğine de ayna tutmaktadır. Örgütsüzlüğümüzün döne döne bizi vurmaması için, elimizi taşın altına koymalıyız. Fabrikada yan yana çalıştığımız arkadaşlarımıza güven vermeyi başarmalı ve örgütlenmeliyiz. Bunu yapmaya başladığımızda büyük örgütlenmeye giden yolu da açmış olacağız. Gücümüze inanalım, kendimize güvenelim ve sınıfımızın deneyimlerine kulak verelim! ■

Tek Bir Gün İşe Gitmezsek Ne Olur?

■ Ümraniye'den bir işçi

Hiç düşündünüz mü arkadaşlar, sadece bir gün olsun işe gitmezsek ne olur? Amacım sizi şaşırtmak değil. Ben zaman zaman bu soruyu kendime sorar ve düşünürüm. İşçiler bir gün işe gitmezse ne olur veya patronlar bir gün işe gitmezse ne olur diye?

Düşünüyorum da işçi arkadaşlarımızdan biri, bir gün işe gitmezse başına gelmedik kalmıyor. Örneğin patron yasal olmamasına rağmen işe gitmediği için işten atabilir. Sigorta primi yatmaz. Bir günlük ücret ödenmez. İşsizlik ödeneğinden faydalanmak zorlaşır. Müdür veya amir eğer işten atılmamışsak ertesi gün mutlaka işçiyi kara listeye alır ve iş yükü iki katına çıkmış olur... Bir gün olsun işe gitmediğimizde başımıza gelenleri burada saymakla bitiremiyorum. Fakat patron bir gün işe gelmezse hiçbir şey olmuyor. Patronlar işyerine gitmese de işçiler yine çalışıyor, üretim devam ediyor. İşyerinde değişen hiçbir şey olmuyor. Bir değil bir ay dahi patronlar işyerine gitmezse hiçbir şey olmuyor öyle değil mi? Örneğin Rahmi Koç, yatıyla dünya turuna çıkıyor ve bu tur iki yıl sürüyor. O turun keyfini çıkarırken, biz işçiler de çalışmak zorunda kalıyoruz.

Evet, arkadaşlar bir de şunu düşünüyorum. Ben, yanımda çalışan arkadaşım ve bütün fabrika, bir gün olsun işe gelmezsek ne olur? Ya bütün işçiler bir gün olsun işe gitmese ne olur? Elbette üretim durur, patronları bir panik alır, ortalık karışmaya başlar. Ekmek, su, ilaç, ulaşım başta olmak üzere her şey nasıl da ihtiyaç haline gelir ve hayat durur. Ama bunun olması için biz işçilerin birlikte bu kararı vermemiz gerekiyor. Eğer bir olursak, eğer haklarımız için birleşirsek o zaman bir gün işe gitmemenin faturası patronlara pahalıya patlar diye düşünüyorum.

Bence herhangi bir işçinin bir gün bile olsa işe gitmemesi patronlar karşısında kendisine zarar verir. Patronlarsa istedikleri kadar işe gitmesinler, değişen hiçbir şey olmuyor. Fakat işçiler birleşerek toplu halde sadece bir gün işe gitmeseler hayat durur. Hayatı kimin ürettiği gün gibi ortaya çıkar. İşçilerin tek tek güçleri patronlar karşısında sınırlı iken, birlik olduklarında işçilerin gücü bir dev gibi katlanmaktadır. Öyleyse bu gücümüzün farkında olalım ve birlikte hareket edeceğimiz günler için örgütlenelim.

■

Hacettepe Hastanesi'nde Baskılar Artıyor

■ Hacettepe Hastanesi'nden bir işçi

İşçi kardeşlerime selamlar. Ankara Hacettepe Hastanesi'nde taşeron işçisi olarak çalışmaktayım. Dört yıldır düzensiz maaş ödemeleri, düzensiz yıllık izin ve eksik fazla mesai ödemeleri ile çalışmaktayım. Geçtiğimiz aylarda düzensiz aldığımız maaşlarımız için kısmi olarak iş bırakma eyleminde bulunduk ve sonuç itibarıyla kazandık. Ama eylemden sonraki süreçte baskılar arttı.

Eylemde öne çıkanlara yönelik rotasyonlar (yer değişikliği) yapılmakta. Haksız yere yazılan tutanaklar, üstü kapalı ve bazen de açık sözlerle işten çıkarılma tehdidi altındayız. Ve yine baskı yapmak için açık alanda sigara içen arkadaşlarımıza sigara yasağını hatırlatıyorlar. Doktorların, hemşirelerin, idari personelin ve özellikle şirket müdürü ve şeflerinin sigara içebildiği yer bizlere yasak oluyor. Hatta şirket müdürü elinde sigarayla bizlere sigara içmenin yasak olduğunu yüzü kızarmadan söyleyebiliyor. Peki soruyorum! Sigara yasağı neden hastanenin tüm personeline, şirket müdürü ve şeflerine değil de sadece taşeron işçilerine, bizlere uygulanıyor? Bu gerekçeyle, bizlere ceza uygulamaya çalışıyorlar. Beni de sigara içerken gördüler ve şirket müdürü bana para cezası uygulamak istedi. Bunun ardından istemediğim halde vardiyamı değiştirdiler. Bunun nedenini sorduğum zaman, vardiya değişikliğinin zaten yapıldığını, o değişikliklerden biri olduğunu söylediler. Ama kendilerine yalakalık yapanlara ne sigara yasağı uygulanıyor ne de vardiya değişikliği yapılıyor.

Eylemden önceki süreçte paralarımızı yatırmadıkları için sigara içenlere hiçbir şey demiyorlardı. Hatta bizlerden sigara yakmak için ateş istiyorlardı. Bizlere, "siz sigaranızı rahatlıkla için diye biz gidiyoruz" diyorlardı. Şimdi ise hakkımızı aradığımız için bu durumu baskı aracı olarak kullanıyorlar. Bizler tüm baskılara karşı mücadele etmek zorundayız. ■

Azim Çorap'ta Yapılan Haksızlıklar!

■ Azim Çorap'tan bir işçi

İşçi kardeşlerim, ben Azim Çorap'ta çalışan bir işçiyim. Azim Çorap dışarıdan bakıldığında çok güzel bir fabrika olarak gözüküyor. Maalesef fabrikanın içine girdiğimizde, çalışmaya başladığımızda, hiç de öyle güzel bir fabrika olmadığını görüyoruz. Birçok haksızlık var.

Azim Çorap farklı vardiyalar halinde çalışıyor. Kimi bölüm üç vardiya, kimi bölüm iki vardiya, kimi bölümse sabit tek vardiya olarak çalışıyor. Fabrikada en ufak bir şeye sesini çıkaran, hemen kapının önüne koyuluyor. Böylece patron işçilere gözdağı veriyor. Bu, kimse patronun karşısına geçip hakkını aramasın diye yapıyor. Fabrikanın içinde her bölümde iki veya üç kişinin yapacağı işi bir kişiye yaptırıyorlar. Makine bölümünde bir işçi 20-25 makineye bakıyor. Doğal olarak iş hatalı çıkabiliyor. Bunun bedelini işçiye ödetiyorlar. "Neden dikkat etmediniz" diye bağırıp çağırıp hakaret ediyorlar.

Azim Çorap'ta hasta olmak yasak; aileden birine bir şey olması yasak; ölmek yasak! İşe gidemediğimiz zaman, ertesi gün ustabaşları bizi yazıhaneye çekip ağzına geleni sayıyor, hakaretler ediyorlar "işe nasıl gelmezsin" diye. Ustalara yetkiyi veren, bizlerin parasından zengin olan patronumuz olacak beyefendidir. Rapor getirdiğimiz halde paramız kesiliyor. Yakınının cenazesine giden işçilerin gelmediği günün parası kesiliyor. Çoraplarda hata çıktığı zaman bizleri tatil günümüzde işe çağırıyorlar; "gelin hatanızı düzeltin" diye baskı yapıyorlar.

Yemeklerimiz çok kötü, aldığımız gibi çöpe boşaltıyoruz. 8 saat çalışan bölümde çay paydosu diye bir şey yok. Ayrıca çayımızı kendi cebimizden para verip alıyoruz. Su içme dolaplarımız arızalı veya temizlenmeye gittiğinden dolayı dolap gelene kadar suyu parayla alıyoruz kantinden. Sadece yarım saat yemek paydosumuz var.

Tuvalete aynı anda aynı bölümden iki kişi gidemez, istersen altına yap. İş arkadaşlarımızla konuşamıyoruz;

sadece iş hakkında, o da uzatmadan. Gülmek yasak, sakız çiğnemek yasak, Pazar mesailerini mecburi olarak dayatıyorlar, fikrimizi bile sormadan "Pazar buradasınız" diye bağırıyorlar. Servislerimiz tıka basa dolu, üst üste gidip geliyoruz. Sırf patron kâr etsin diye bizler koyun gibi servisin içine sıkıştırıyoruz.

Hâlbuki biz işçiler bu kadar insanlık dışı koşullarda çalışmayı hak etmiyoruz. Patronu patron yapan bizleriz, bizlerin sırtından zengin oluyorlar. Fabrikalarımızda artık bunlara bir dur demeliyiz. Haklarımız için birlik olmalıyız, birlik olursak haklarımız da olur. ■

Gezer Deri İşçileri Gözümüzü Açalım Artık

■ Gezer Deri'den bir grup işçi

Merhaba arkadaşlar. Bizler Gezer Deri'de çalışan bir grup deri işçisiyiz. Günde 12 saat 2 vardiya şeklinde çalışıyoruz. Fabrikada günlük ortalama 45.000 metrekare deri üretiyoruz. Patron ürettiğimiz bu derileri, hem Türkiye'de hem de yurtdışında birçok markaya satıyor. Çalıştığımız fabrika, Gezer ayakkabı ve terlik fabrikası ve Gezer deri fabrikası olarak iki ayrı yerde üretim yapıyor. Patron günlük 12 saatin 1,5 saatini fazla mesai olarak, geri kalan 10 saatini de normal çalışma olarak

gösterip bizleri haftanın 5 günü çalıştırıyor. Geriye kalan cumartesi ve pazar günleri de zorunlu olarak fazla mesaiye çağırılıyor. Yani arkadaşlar, günün 12 saatini ve haftanın 7 gününü çalışmakla geçiriyoruz. Oysa biz işçilerin yasal çalışma saati günlük 8, haftalık ise 45 saattir.

12 saat çalıştığımız için ne ailemize, ne kendimize, ne de çoluğumuza çocuğumuza zaman ayırabiliyoruz. Ancak uykumuzdan feragat edip, gözlerimiz kanlanarak bir şeyler yapmaya çalışıyoruz. Bu kadar uzun saatler çalışmamıza karşın aldığımız

ücret ise asgari ücrettir. Yani 12 saat çalıştığımız halde ayın sonunu getiremiyoruz. Vardiyalı çalıştığımız için diğer vardiya ile bir rekabet içerisine giriyoruz ve bu rekabetten dolayı hem işçiler bölünüyor hem de patronun istediği oluyor.

Arkadaşlar, bizler bu şekilde yani 12 saat ömrümüzün sonuna kadar çalışsak bile başımızı sokacak bir ev sahibi olamayız. İnsan gibi çalışmak için, adam gibi ücret alabilmek için, ailemize de zaman ayırabilmek için gözlerimizi biraz da kendimiz için açalım. ■

Matbaa-Yayın Çalışanlarından Merhabalar!

■ Ankara'dan matbaa-yayın işçileri

Bizler matbaa-yayın (dizgi) sektöründe çalışan işçileriz. Bu sektörde ve diğer sektörlerde çalışan işçi dostlarımızla sıkıntılarımız aynı; **uzun çalışma saatleri, maaşlarımızın zamanında ödenmeyişi, zorunlu mesai dayatmaları, mesai ücretlerimizin ödenmeyişi, esnek çalışma ve taşeronlaştırma, güvencesiz, kayıtdışı çalıştırılmak** yaşamlarımızın birer parçası oldu.

12-14 saat boyunca çalıştırılan biz işçilerin sizce sağlıklı bir yaşam sürmeleri mümkün müdür? Mesailer sosyal hayatımızı neredeyse tamamen alt üst etmiş durumda. Yaşamlarımız duvarların arasına sıkıştırılmış, çevreden yalıtılmış bir halde çalıştırılıyor. Bu koşullarda söyleyin lütfen nasıl mutlu olabiliriz ki?

Örneğin üç aydır mesai paralarımızı alamıyoruz! Maaşlarımız parça parça ödeniyor! Ücret bordrolarımız imzalatılmıyor. Yayın sezonu bittiğinde birçoğumuz kapı dışarı ediliyor! Sigortan patronla anlaşmaya vardığın andan itibaren başlatılması gerekirken başlatılmıyor, aylar sonrasına atılıyor! Diyelim ki hastalandın çalışmaya gidemiyorsun, bu durumunu bildikleri halde arayıp pişkince işe çağırıyorlar seni. Yani dostlar patronlar o kadar rahatlar ki, onlar için yeter ki sömürülecek işçiler olsun, genç, yaşlı, kadın, erkek, çocuk, evli ya da bekâr hiç fark etmiyor. Evde bekleyen çocukların varmış, hastan varmış, bunların hiçbir önemi yok! Hepimiz ama hepimiz bunları yaşıyoruz ve biliyoruz. Nereye kadar gidecek böyle, nerede patlak verecek bilemiyoruz dostlar. Unutmadan bu mektubu sınıf kardeşlerimize ulaştıran UID-DER'e ve çalışanlarına teşekkür ediyoruz. Bu mektubumuzda bunları paylaşmak istedik siz dostlarımızla. Tekrar görüşmek üzere hoşçakalın. ■

Toplu İş Sözleşmesi ve Taşeron İşçiler

■ Metal sektöründen bir taşeron işçisi

Metal işkolunda toplu iş sözleşmesi görüşmeleri sürerken ben de çalıştığım fabrikadan bahsetmek istiyorum. Çelik boru üretimi yapan, Gebze ve İskenderun'da fabrikaları ve depoları olan bir şirketler grubunda çalışıyorum. Fabrikada 400 işçi çalışıyor ve bunların bir kısmı benzer işleri yapmasına rağmen taşeron işçi. Sendikalı bir işyeri ama taşeron işçiler hariç! İşçilerin çoğu önce taşeronda işbaşı yapmış ardından kadroya alınmış, elbette birkaç yıl bekleyebilenler. Bu uygulama yıllardır sürüyor ve birkaç yıl taşeronda çalıştırıp kriterlere uygun bulunursa kadroya almak adeta gelenek! Peki, sendikacılar bu durumun farkında değil mi?

Taşeron işçiler asgari ücretle çalışıyor. Fabrikada genel "fazla mesai" uygulaması 8 saat, günde 16 saat çalışmaya devam! Patron, iş kanununa göre suç işliyor. Tatil günleri fazla mesai saati ücretleri de %50'den hesaplanıyor. Hatırlarsanız 2008 yılı TİS'inde patron sendikası MESS tatil günlerinin fazla mesai ücretlerini %75'e düşürmek istiyordu. Taşeron işçilerde bunu başarmış, hatta oranı daha da düşürmüş durumda. Sırada kimler var dersiniz? **Ücret bordrosu da verilmiyor taşeron işçilere. İş kanununa göre patron suç işlemeye devam ediyor.** Kadrolu işçilerin aldığı sosyal yardımların hiçbiri taşeron işçilere verilmiyor elbette. Sadece taşeron işçiler değil kadrolu işçiler de birçok sorundan yakınıyor.

Peki, ekonomik krizde işten atılırken, işsizken ya da taşeron işçisiyken bizi örgütlemeyen ve böyle bir derdi, hedefi olmayan bir sendikal anlayış nasıl işçilerin güvenini kazanır? ■

Üretimi Durduran Deri İşçileri Haklarını Aldılar

■ Tuzla'dan bir deri işçisi

İşçi ücretlerine zam yapmamak, patronların kriz dönemindeki en büyük saldırılarından birisidir. Bizlerin de çalıştığı fabrikalarda karşımıza çıkan en büyük sorunlardan biri bu. Çalışma koşullarımızın giderek ağırlaştığı bu dönemde, var olan haklarımızı kullanabilmek

için bile patronlarla karşı karşıya geliyoruz.

Örneğin deri sanayi bölgesinde vidala üretimi yapan bir fabrikada yıllık zamlarını alamayan örgütsüz işçiler bir saat iş durdurdular. Sabah işbaşı yapmayan işçiler patronun talebi üzerine bir görüşme yaptılar. Bu görüşme sonucunda,

geçmiş üç aylık zam farkları ile birlikte bu ayın zammının cuma günü hesaplarına yatırılacağı sözünü alarak işbaşı yaptılar. Cuma günü patronun oyalaması üzerine işçiler yeniden iş bıraktılar. Bu kez patron işçilerin karşısında tutunamadı ve ücretleri elden peşin olarak ödedi. ■

İSTANBUL

Salkım salkım tan yelleri estiğinde
Mavi patiskaları yırtan gemilerinle
Uzaktan seni düşünürüm İstanbul
Binbir direkli Halicinde akşam
Adalarında bahar
Süleymaniyede güneş
Hey sen güzelsin kavgamızın şehri

Ve uzaklardan seni düşündüğüm bugünlerde
Bakışlarımda akşam karanlığın
Kulaklarımda sesin İstanbul

Ve uzaklardan
Ve uzaklardan seni düşündüğüm bugünlerde
Sen şimdi haramilerin elindedin İstanbul

(...)

Et tereyağı şeker
Padişahın üç oğludur kenar mahallelerinde
Yumurta masalıyla büyütülür çocukların
Hürriyet yok
Ekmek yok
Hak yok
Kolların ardından bağlandı
Kesildi yolbaşların
Haramilerin gayrısına yaşamak yok

Almış dizginleri eline
Bir avuç vurguncu müteahhit toprak ağası
Onların kemik yalayan dostları
Onların sazi cazı villası doktoru dışçisi
Ve sen esnaf sen söyle sen memur sen entellektüel
Ve sen
Ve sen haktan bahseden Ortaköyün Cibalinin işçisi
Seni öldürürler
Seni sürerler
Buhranlar senin sırtından geçitirilir
İpek şiltelerin istakozların
ve ahmak selameti için
Hakkında idam hükümleri verilir

Haktan bahseden namuslu insanları
Yağmurlu bir mart akşamı topladılar
Karanlık mahzenlerinde şehrin
Cellatlara gün doğdu
Kardeşlerin acısıyla yanan bir çift gözün vardır
Bir kalem yazın vardır
Dudaklarını yakan bir çift sözün vardır
Söylenmez

Haramiler kesmiş sokak başlarını
Polisin kırbağı celladın ipi spikerin çenesi baskı makinesi
Haramilerin elinde
Ve mahzenlerinde insanlar bekler
Gönüllerinde kavga gönüllerinde zafer
Bebeklerin hasreti içlerinde gömülü

Can yoldaşlar saklıdır mahzenlerinde
Boşuna çekilmedi bunca acılar İstanbul
Bulutların ardında damla damla sesler
Gülen çehreleri ve cesaretleriyle
Arkadaşlar çıktı karşıma
Dindi şakalarının ağrısı
(...)

Boşuna çekilmedi bunca acılar İstanbul
Bekle bizi
Büyük ve sakin Süleymaniyenle bekle
Parklarıyla köprüleriyle kulelerin meydanlarıyla
Mavi denizlerine yaslanmış
Beyaz tahta masalı kahvelerinde bekle
Ve bir kuruşa Yenihayat satan
Tophanenin karanlık sokaklarında
Koyunkoyuna yatan
Kirlili çocuklarıyla bekle bizi
Bekle zafer şarkılarıyla caddelerinden geçişimizi
Bekle dinamiti tarihin
Bekle yumruklarımız
Haramilerin saltanatını yıksın
Bekle o günler gelsin İstanbul bekle
Sen bize layıksın

Vedat Türkali

İŞÇİNİN BULMACASI

Soldan Sağa

- İşçilerin sorunlarını, yaşamlarından kesitleri sahneye taşıyan, işçileri bilinçlendirmek amacıyla tiyatroyu işçi mücadelesinin bir parçası haline getiren ÜİD-DER'in yaptığı tiyatroyun türü..
- İşçilerin öz yönetim organı, işçi meclisi de denir.. Bugünlerde çıkarılmak istenen emeklilik yasasına karşı işçilerin büyük grevler gerçekleştirdiği Avrupa ülkesi..
- Parmaklar..
- Kürtçede ön. Satrançta bir hamle..
- Kasları etkileyen bir sinir sistemi hastalığı.. İpek böceğinden elde edilen esnek ve parlak kumaş iplik.
- Açık ve kesin yargı.. Boylam..

- Kedi ve köpeklerde ön ayak. İlgilendiren, ilişkin, ilişik, ilgili.. Bir harfin okunuşu..
- ABD emperyalizminin "özgürlük ve demokrasi getireceğim" diyerek işgal ettiği ve bir milyondan fazla insanı katlettiği komşu ülke.. Sığ, yayvan..
- Romanya'nın kısaltması.. Europium elementinin simgesi. Yaz yağmuru.. Arif halkından olan..
- İşçilerin sömürsünden elde edilen artı-değer kitlesi içinde makinelerin yıpranma payı.. Genişlik..

Yukardan Aşağıya

- Duman kiri.. Geminin hangi devlete ait olduğunu gösteren bayrak.
- Çakıl yol.. Alkollü bir içki..
- Çav kelimesinin ünsüzleri.. Demir ya da tahta üzerindeki boya, pas gibi şeyleri çıkarmakta kullanılan çelik araç..
- Sahip.. Sigara ağızlığında biriken kir, zifir..
- Belli bir işin sağlanmasına yardım eden araçların uygun yerlere döşenmesi veya döşenen bu araçların tümü.. Mızrapla çalınan bir çalgı..
- Verme, ödeme.. İplik eğirmekte kullanılan araç..
- Dingil..
- Afedilmiş.. Soylu ve elitlerin kendisinden görmeyerek küçümsediği toplumsal tabaka..
- Türkiye'nin plaka kısaltması.. Akdeniz'deki en büyük ada..
- Boyun eğen.. Uzaklık belirtir..
- Bir sayı.. Kabul etmeme, karşı çıkma.. Kürtçede hayır..
- Nazi hücum kıtası.. Mektep.. Bir nota..
- Uluslararası Atom Enerjisi Kurumunun işçi sınıfının iktidarı almasında önemli bir rolü olan, hayatını işçi sınıfının mücadelesine ve toplumsal kurtuluşuna adanmış dünya işçi sınıfının ölümsüz önderlerinden biri.

Geçen Ayın Çözümü

Patronların Tatlı Kâr Kaynağı: Çocuk İşçiler

Kimi zaman mendil ya da su satarken, kimi zaman bir koto tamir atölyesinde çalışırken, kimi zaman da ayakkabı boyarken görürüz küçücük çocukları. Bunlar hemen her gün gördüklerimiz. Ama tekstilden metale, tarladan maden ocaklarına kadar daha görmediğimiz pek çok yerde çocuk işçiler çalışıyor. Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK) 2006 yılında yayınlanan verilerine göre Türkiye'de 1 milyona yakın çocuk işçi var. Aslında gerçek rakamlar bunun çok üzerinde. Üstelik çalışan çocukların çok büyük bir kısmı kayıt dışı istihdam ediliyor.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nın 2004 yılında yürürlüğe giren çocuk ve genç işçilerin çalıştırılması usul ve esasları hakkında yönetmeliğine göre, çocukların hangi yaşta ne tür işlerde çalıştırılabileceği belirlenmiş durumda. Bu yönetmeliğe göre 14 yaşın altında çocuk işçi çalıştırmak yasak. 14 yaşındaki çocukların çalışabileceği işler de tanımlanmış yönetmelikte. Buna göre, 14 yaşını bitirmiş ama 15 yaşını doldurmamış çocuk işçiler, yardımcı büro işleri, düşme ve yaralanma riski olmayan meyve sebze toplayıcılığı, satış ve paketleme gibi hafif işlerde çalıştırılabilirler. Bu çocuklar şayet okula gidiyorlarsa günde iki saatten fazla, okulu bitirmiş iseler günde 7 saat ve haftada 35 saatten fazla çalıştırılmazlar. 15 yaşını tamamlamış ancak 18 yaşını tamamlamamış işçiler ise günde 8 saat ve haftada 40 saatten fazla çalışamazlar. Ayrıca 18 yaşını doldurmamış işçilerin ağır ve tehlikeli işlerde, gece vardiyalarında, sürekli ayakta çalışmayı gerektiren işlerde çalıştırılmaları yasak.

Yasalar bunları söylüyor, peki gerçekte Türkiye'de durum ne? Örneğin, Zonguldak'ta özel bir maden ocağında meydana gelen iş kazasında 17 yaşında gencecik bir işçi hayatını kaybetmişti. Oysa maden işkolunda 20 yaş altında işçi çalıştırmak tehlikeli, 18 yaş altında işçi çalıştırmak ise yasak. Tekstil atölyelerinde çocuk işçi çalıştırılması çok yaygın. Küçücük çocuklar bırakın günde 7 saat çalışmayı 12-14 saat çalışıyorlar, asgari ücret bile alamıyorlar. Bütün bunlar yetmezmiş gibi bir de hakarete, hatta dayığa maruz kalıyorlar. Oto tamir atölyelerinde küçücük bedenlerinin kaldırabileceğinden çok daha yüksek bir tempoda çalışmaya zorlanıyorlar. Okullar kapandığında dilediğince oyun oynamak yerine tarlaya, çapaya giden yüz binlerce çocuk var.

Söz konusu olan patronların dizginsiz sömürüsü olunca bütün dünyada çocuklar bu sömürüden nasibini alıyor. Örneğin Afrika'da altın madenlerinde binlerce çocuk çalıştırılıyor. Bu çocukların arasında 4 yaşında bile olanlar var. Çocukların çalışırken temas ettikleri civa uzun vadede beyinde ölümcül hasarlar oluşturuyor. Tümör, körlük, böbrek hastalığı ve konuşma bozukluğuna da neden oluyor. Ama bu çocuklar açlıktan ölmek için (günde en fazla 2 dolar alıyorlar) yavaş yavaş ölme-

yi tercih etmek zorunda bırakılıyorlar. Hindistan'da ise futbol topu dikiminde çalışan en az 10 bin çocuk var. Bir çocuğun ortalama 4 saatini alan bir topun karşılığında alınan ücret ise sadece 6 cent (10 kuruş). Örneğin, McDonalds'ın dağıttığı oyuncaklar Çin'de karın tokluğuna çalışan çocuklar tarafından üretiliyor. Üstelik günde 16 saat çalışarak!

Türkiye'de ve dünyada çocuk işçilik sorunu kapitalizm var olduğundan beri var aslında. Peki, neden bu kadar işsizlik varken yetişkinleri değil de küçücük çocukları çalıştırmayı tercih ediyor patronlar? Çünkü çocuklar savunmasızdır, sömürü karşısında sesini çıkaramayacak kadar küçüktür. Ailesini geçindirmek durumunda olan bir yetişkinin alacağı ücretten çok daha düşük ücret almaya razıdırlar. Peki ya çocukların zihinsel, fiziksel ihtiyaçları? Onların henüz gelişmekte olan bünyelerinin zarar görüyor olması? Ömürlerinin kısalması, psikolojilerinin bozulması? Bütün bunların patronlar için bir önemi var mı? Niye olsun ki! İşçi dediğin patronların gözünde birer konuşan makine! Bozuldu mu, hemen gönder yenisini gelsin!

Sorunun bal gibi de farkında olan devlet ise sadece göstermelik yasalar çıkarmakla yetiniyor. Çocuk işçileri ya görmezden gelmeyi tercih ediyor ya da aileleri suçlayarak patronları aklamaya çalışıyor. Gözünü para hırsı bürümüş, insanlıktan çıkmış anne babalar çocuklarını okutmak yerine çalıştırıyorlar deniyor. Hangi anne baba gerçekten de üç kuruş için çocuğunun sokaklarda, atölyelerde heba olmasını ister ki? Hadi diyelim ki aileler kabahatli. Peki, babayı işsiz bırakıp çocuğunu üç kuruşa çalıştırmayı tercih eden patronun hiç mi kabahati yok? Buna göz yuman devletin, hükümetlerin hiç mi kabahati yok? Göstermelik yasalar çıkarmakla, istatistikî bilgiler yayınlamakla bu sorun çözülür mü?

Elbette ki çözülmez. İşçi sınıfının her sorununda olduğu gibi bu sorunda da tek çözüm işçi sınıfının örgütlü mücadelesidir. Neden mi? Çünkü örgütlenip insan gibi yaşayabileceği bir ücreti patronlardan söke söke alan bir işçi ailesi elbette ki çocuğunu çalıştırma ihtiyacı duymayacak. O zaman işçi çocukları da oyunlarını oynayacak, sosyal aktivitelere katılacak, fiziksel ve zihinsel gelişimleri normal olacak. ■

İşçi Tiyatrosu İzleyicileri Anlatıyor

UID-DER İşçi Tiyatrosu Topluluğu tarafından hazırlanan İşçiden İşçiye İşçinin Diliyle Tiyatro etkinliği, 17 ve 24 Ekim tarihlerinde gerçekleştirildi. Alışveriş Canavarı, İşsiz Adam, Hırsız ve Çanta, Tersanede Ölüm Var oyunları izleyiciler tarafından büyük bir beğeniyle izlendi ve ayakta alkışlandı. Oyunlarımızı izlemeye gelenler arasında birçok sektörden işçinin yanı sıra, direnişçi Rimaks, Çel-Mer, İleri Elektrokimya, UPS, Brillant ve Akkardan işçileri de vardı. Bir başka konuğumuz da DİSK ve Maden-İş'in unutulmaz önderi Kemal Türkler'in eşi Sebahat Türkler'di.

İşçi tiyatrosu, işyerinde ve hayatımızın diğer alanlarındaki sorunlara ayna tuttu. Ama aynı zamanda bu hayatı değiştirmemiz gerektiğini de gösterdi. Oyunların sonrasında sohbet ettiğimiz işçi kardeşlerimizin bir kısmının duygu ve düşünceleri şöyleydi:

DİSK'in kurucu önderi Kemal Türkler'in eşi Sebahat Türkler: Bundan daha gerçeği olamazdı. Kendilerini tebrik ediyorum, başarılarının devamını diliyorum.

Gül Teyze (65 Yaşında Bir Ev Kadını): Benim damadım da çalışmıyor. İşsizlik ve fakirlik anlatılınca dedim ki aynı Cafer! O da böyle iş arıyor, hiç fark yok.

Bir Kadın Çorap İşçisi: "İşsiz Adam" babamı çağırırdı. Tiyatroyu seviyorum, ikinci gelişim. UID-DER'de bunları izlemeye başladıktan sonra işyerinde daha cesaretli davranmaya başladım.

Alışveriş Merkezinde Çalışan Bir Kadın İşçi: Ben de alışveriş merkezinde çalışıyorum. "Alışveriş Canavarı" oyununda çok iyi yansıtmışlar o ortamı. Ben de gelmeyi düşünmüyordum. Çok mutlu oldum geldiğim için.

Bir UPS Direnişçisi (Hasan): İlk kez tiyatroya geliyorum. İşsizlik çok güzel anlatılmış. Keşke her gün olsa, eşim ve çocuklarımla gelirim.

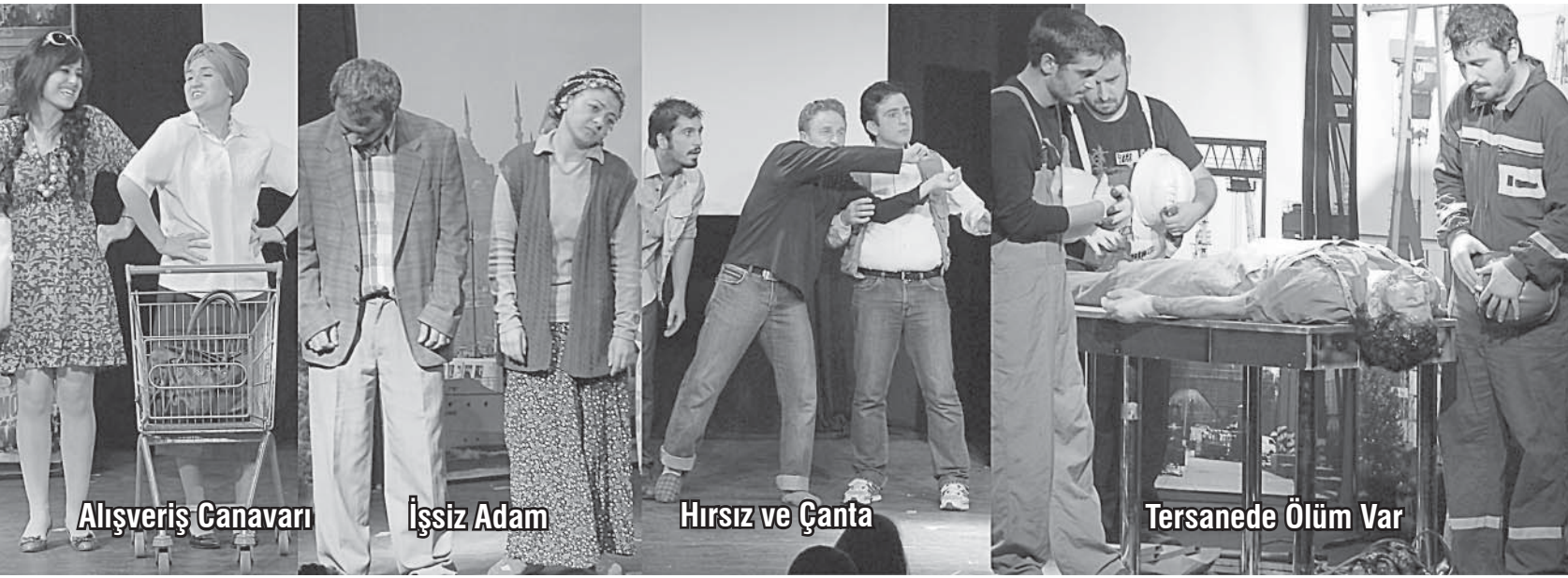
Matbaada çalışan bir kadın işçi: İnsan kendi hayatını görüyor. Umutsuzluk var ama ışık da var.

Yaşadıklarımız kader değil. Tiyatrocu arkadaşların çoğu bizim gibi işçi. Demek ki isteyince her şey oluyormuş.

Rimaks Direnişçilerinden Selma: Çok güzeldi. Bütün işçiler izlemeli bu oyunları. Oyuncular bugün anlattılar ne yapacağımızı bize.

Brillant'tan işçiler: Hayatın gerçeklerini gördük. Film kısmında sanki kendimizi seyrettik. Sekretere kızdık. Brillant'tan ve diğer işyerlerinden direnişçilerin yaptıkları konuşmalar çok anlamlıydı. İşçilerin neler başarabileceğini gördüğümüzde ayaktakımı olmadığını anlıyoruz.

Bir kadın işçi: Bütün oyunların her sahnesini büyük bir keyif ve coşkuyla izlerken aynı zamanda duygularımız altüst oluyordu. Kimi zaman öfkeleniyor, kimi zaman kahkaha atarak gülüyor, kimi zaman da içimizde buruk bir duygu ile yüz yüze kalıyorduk. Yüzümüzde buruk bir tebessüm, gözlerimiz ağlamaklı halde, son sahneye kadar izledik. Her sahnesinde müthiş bir alkış alan oyun son sahnede seyircilerin suskunluğa boğulmasına yol açtı. Ölüm sahnesi ile biten oyunda sanki herkes kendini suçlayıp bu işçiyi biz öldürdük dercesine yüreklerini birleştirmişti. Oyun bile olsa ölüme alkış tutulmuyordu. Salonunda bir sessizlik, yumruklarımız sıkılı, yüreklerimiz isyankâr, gözlerimizden damla damla yaşlar süzülüyordu. Salon bir anda buz kesildi. Herkesin sanki kendi ile yüzleştiği bir anda sahnedeki perdeye "ÖRGÜTSÜZLÜK ÖLDÜRÜYOR" yazısı geldi. Gözlerimiz yazıda, yüreklerimiz öfkeli, kulaklarımız bir sese kilitlenmiş gibi öylece beklerken, gür bir sesle atılan "YAŞASIN SINIF DAYANIŞMASI", "UID-DER YÜRÜYOR, MÜCADELE BÜYÜYOR" sloganlarıyla ayağa kalkıp bu sisteme olan öfkemizi kustuk. Suskunluk ve karamsarlık bozuldu, yüreklerimizde bir umut ışığı tekrar yeşerdi. Bize bu muhteşem oyunları sergileyen oyuncular sahneye geldiğinde ellerimizi birbirine vurup avuçlarımız patlarcasına alkış tuttuk. ■

Alışveriş Canavarı

İşsiz Adam

Hırsız ve Çanta

Tersanede Ölüm Var